

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

**“YASHIL” IQTISODIYOTGA O‘TISHDA INNOVATSIYALARNI
KENG JORIY QILISH VA BARQAROR IQTISODIYOTNI
INSTITUTSIONAL TARAQQIY ETTIRISH DOLZARBLIGI**

**INSTITUTIONAL DEVELOPMENT OF A SUSTAINABLE
ECONOMY AND WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS
DURING THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY**

**ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ УСТОЙЧИВОЙ
ЭКОНОМИКИ И ШИРОКОЕ ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ПРИ
ПЕРЕХОДЕ К “ЗЕЛЕННОЙ” ЭКОНОМИКЕ**

Onlayin xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2024-yil 20-may

MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Google
Scholar

doi

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

I shu'ba

IJTIMOIIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH
MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN “YASHIL” IQTISODIYOTGA
JADAL O‘TISH

Section I

ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO
ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT
GOALS

I секция

УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К “ЗЕЛеноЙ” ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ
ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

OZIQ-OVQAT BOZORINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH YO'NALISHLARI

Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich
Namangan muhandislik-qurilish instituti o'qituvchisi

Annotatsiya: Maqolada iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish zaruriyati borasidagi bir qator nazariyalar o'rganilgan. Oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solishning tarmoq va mintaqaviy xususiyatlarga ochib berilgan. Oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish yo'nalishlari tahlil qilingan. Oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirish bilan bog'liq ilmiy xulosalar berilgan.

Kalit so'zlar: davlat, oziq-ovqat bozori, oziq-ovqat mahsulotlari, siyosat, aholi, import, tartibga solish.

Abstract: The article explores a number of theories about the need for state regulation of the economy. Sectoral and regional features of state regulation of the food market are revealed. The direction of state regulation of the food market is analyzed. Scientific conclusions are given regarding the improvement of mechanisms of state regulation of the food market.

Key words: state, food market, food products, policy, population, import, regulation.

Аннотация: В статье исследуется ряд теорий о необходимости государственного регулирования экономики. Выявлены отраслевые и региональные особенности государственного регулирования продовольственного рынка. Анализируются направления государственного регулирования продовольственного рынка. Даны научные выводы относительно совершенствования механизмов государственного регулирования продовольственного рынка.

Ключевые слова: государство, продовольственный рынок, продовольственные товары, политика, население, импорт, регулирование.

Zamonaviy iqtisodiyot nazariyasida davlatning bozor munosabatlarini tartibga solishdagi ishtiroki va uning muayyan chegaralari haqidagi g'oyalar hamon iqtisodchi olimlar, amaliyotchilar o'rtasidagi qizg'in bahs va munozaralarning predmeti bo'lib kelmoqda. Ayni paytda, taniqli iqtisodiy maktablar ta'sirida davlat tomonidan iqtisodiyotni tartibga solish bo'yicha maqsad, shakl va usullari bilan farqlanuvchi bir qator nazariyalar shakllandi. Jumladan, monetaristik maktab oqimining yorqin namoyondalari (M.Fridmen, F.Xayek, F.Nayt, G.Saymons va boshqalar) davlatning bozor munosabatlari jarayonlariga tizimli tarzda aralashuvi iqtisodiy taraqqiyotga salbiy ta'sir etadi deb, hisoblaydilar [1]. Ularning fikricha, davlatning iqtisodiyotni tartibga solishdagi o'rni muomaladagi pul massasini yetarli miqdorlarda saqlab qolish, mamlakat iqtisodiyoti uchun strategik ahamiyatga ega bo'lgan soha va tarmoqlarni kreditlash tadbirlarini olib borish va ijtimoiy xarajatlarni chegaralash bilan bog'liq siyosatda aks etmog'i lozim. Davlatning iqtisodiyotni tartibga solishdagi rolini ortib borishi bilan bog'liq tendensiyalarning kuchayib borayotganligini institutsionalizm maktabining namoyondalari R.Xeylbroner va L.Turou alohida ta'kidlab o'tadilar [2]. Ularning fikricha, iqtisodiy rivojlanishga siyosiy omilning ta'siri ortib borishi natijasida bozor jarayonlarini tartibga solishda ishtirok etuvchi bir qator institutlar paydo bo'lmoqda. Iqtisodiyotni tartibga solishda davlat aralashuvining zaruriyati bozor mexanizmining nomukammalligi va ayni paytdagi jamiyat taraqqiyotidagi muammolarni hal etishga qodir emasligi bilan izohlanadi.

Shuni ta'kidlab o'tish zarurki, iqtisodiy rivojlanishning hozirgi bosqichida oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlashda davlatning roli kuchayib borishini nazarda tutuvchi yo'nalish – liberal maktab nomoyondalarining fikrlari dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Chunki, iqtisodiy integratsiyaning kuchayishib borishi va Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lish bilan bog'liq jarayonlarda mamlakatlar uchun oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlar zaruriyati vujudga keldi.

Turli mamlakatlarda oziq-ovqat bozorini tartibga solishdagi muayyan usullarga ustuvorlik berish masalasi turlicha hal etiladi. Har bir davlatning agrar sohada qo'llaydigan proteksionizm siyosati mamlakatni asosiy tur-

dagi oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlanganligi, agrar ishlab chiqarishi va uning sanoatlashuv darajasi bilan bog'liq. Jumladan, Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida oziq-ovqat mahsulotlarini ortiqcha yetishtirish muammosi mavjud va bu agrar siyosatni belgilashda eng muhim omillardan biri sanaladi. Ayniqsa, AQSHda qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish jarayoni doimiy ravishda davlat tomonidan tartibga solinishi bilan ajralib turadi, milliy oziq-ovqat bozori esa yuqori darajada himoyalangan.

Odatda, har qanday iqtisodiy sohani tartibga solishning an'anaviy usullari kabi oziq-ovqat bozorini tartibga solish usullari ham ikki yo'nalishda, ya'ni iqtisodiy va ma'muriy yo'nalishda olib boriladi. Ushbu usullardan foydalanayotgan har bir mamlakat, albatta uni qonuniy hujjatlar bilan mustahkamlagan holda amalga oshiradi. Belgilangan qonuniy me'yorlarni bajarilishi ijtimoiy-iqtisodiy vaziyatga qarab majburiy yoki tavsiyaviy bo'lishi mumkin.

Agrar sohada o'zini-o'zi tartibga solishning bozor mexanizmi hatto sanoat bilan paritetli baholar va daromadlarda ham talab bilan taklifning muvozanatini ta'minlay olmaydi. Shuning uchun talabning kengaytirishga va uni o'sib boruvchi taklif bilan muvozanatlashtirishga yo'naltirilgan oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish siyosati zarur bo'ladi.

Oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish zaruriyati qo'yidagi tarmoq va mintaqaviy xususiyatlarga bog'liq:

oziq-ovqat mahsulotlari aholining birlamchi ehtiyojlari tarkibiga kirishi va iste'molning kundalik me'yori bois narx bo'yicha elastiklikni nisbatan pastligi; oziq-ovqat mahsulotlarining taqchilligi mamlakatda ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy inqirozlarni yuzaga keltirishi;

oziq-ovqat mahsulotlari importiga qaramlik mamlakatni ushbu mahsulotlarni yetkazib beruvchi davlatlarning siyosiy ta'siriga uchrashi; ovqatlanish tarkibi va sifati ko'p jihatdan millatning salomatligi va mehnatga layoqatini ta'minlashi;

oziq-ovqat mahsulotlari tabiiy-iqlim va biologik takror ishlab chiqarish jarayonlari bilan bevosita bog'liqligi; davlatning oziq-ovqat xavfsizligi siyosati ta'sirida turli darajadagi raqobat muhiti;

mintaqalarning tabiiy-iqlim sharoitlari, agrolesurs salohiyati va iqtisodiy rivojlanishidagi farqlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari iste'molining milliy an'analari;

aholi daromad darajasining hududiy farqlanishi va boshqalar.

Bunday sharoitda davlatning oziq-ovqat bozorini boshqarish va qo'llab-quvvatlashdan voz kechishi, mamlakatning oziq-ovqat fondini shakllantirishni xususiy tuzilmalar ixtiyoriga tashlab qo'yishi agrar sektorda jiddiy yo'qotishlarga va inqiroz holatiga olib keladi. Shuning uchun tarmoq va mintaqaviy xususiyatlarni e'tiborga olib oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish yo'nalishlari belgilanadi.

Birinchidan, oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solishda mintaqalar xususiyatlarini chuqur e'tiborga olinishi talab etiladi. Ijtimoiy-iqtisodiy va tabiiy sharoitlar tufayli agrar sohani isloh qilishning barcha mintaqalar uchun yagona modelini majburlab joriy etish maqsadga muvofiq emas. Hukumat darajasida belgilangan qoidalar asosida mahalliy hokimiyat organlari mintaqaning xususiyatlaridan kelib chiqqan holda islohotlarni olib borishi va bunda maqbul strategiyani ishlab chiqishlari lozim.

Ikkinchidan, oziq-ovqat bozorini barqaror rivojlantirishning ustuvor shart-sharoitlarini ta'minlashda davlat tomonidan ijtimoiy yo'naltirilgan agrar siyosatni olib borishni taqozo etadi. Bu siyosatning maqsadi – qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqaruvchilarning daromadlarini xalq xo'jaligi darajasida bo'lishiga erishishdir.

Uchinchidan, so'nggi yillarda oziq-ovqat xavfsizligi darajasiga baho berilar ekan, uning chegarasi tig'iz darajadan ancha yuqorida bo'lsada, lekin zamonaviy talablar uchun hali yetarli emasligini tan olish lozim. Bunda oziq-ovqat fondini shakllantirishning asosiy manbai sifatida davlat tomonidan samarali tartibga solish chora-tadbirlari talab etiladi.

To'rtinchidan, oziq-ovqat mahsulotlari importini tartibga solish masalasi nisbatan murakkab ko'rinish oladi. Bu bir tomondan, oziq-ovqat mahsulotlari taqchiligini bartaraf etish bilan bog'liq bo'lsa, ikkinchi tomondan, mahalliy ishlab chiqaruvchilarning manfaatlarini himoyalash masalasining oqilona tarzda hal etilishi bilan bog'liq.

Beshinchidan, oziq-ovqat mahsulotlari yetkazib beruvchi davlatlarning o'z hukmini o'tkazishga urinishlaridan saqlanish lozim. Ushbu davlatlar ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda ma'lum ssenariy bo'yicha harakat qiladilar. Avvaliga insonparvarlik yordami ko'rsatiladi, keyin mahsulotni tijorat asoslarida past baholarda yetkazib berish orqali milliy qishloq xo'jaligi vayron qilinadi.

Shundan so'ng eksportchining o'z hukmini o'tkazishi boshlanadi. Bunday kelajakka mahkum bo'lmaslik uchun agrar sektorni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, milliy ishlab chiqarish hajmida bazaviy mahsulotlar barqarorligini saqlash va eksport uchun yetarli darajada bo'lishiga erishish zarur.

Umuman olganda, oziq-ovqat zahiralari shakllantirishning izchil rag'batlantirish mexanizmlarini ishga solish, oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan talab va taklifning dinamik muvozanatiga erishish uchun qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishini davlat tomonidan tartibga solishning kuchli va salmoqli choralari ko'rilishi maqsadga muvofiq.

Yuqorida keltirilgan davlat tomonidan oziq-ovqat bozorini tartibga solish yo'nalishlari, eng avvalo, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, ichki bozorni rivojlantirish, ishlab chiqaruvchilarni doimiy qo'llab-quvvatlashni nazarda tutadi. Ayni paytda, mamlakat aholisining barcha qatlamlarini tibbiy me'yorlarga muvofiq tarzda ovqatlanishi va bu orqali millatning salomatligini oshirish birinchi galdagi vazifa sifatida qaraladi. Odatda O'zbekistonda oziq-ovqat mahsulotlari importini tartibga solish masalasi nisbatan murakkab ko'rinish oladi. Buning asosiy sabablari sifatida bir tomondan, mamlakatimizda yetishtirish imkoni mavjud bo'lmagan qishloq xo'jaligi mahsulotlari taqchiligini bartaraf etish bilan bog'liq bo'lsa, ikkinchi tomondan, mahalliy ishlab chiqaruvchilarning manfaatlarini himoyalash masalasi oqilona tarzda hal etilishini ko'rsatish mumkin.

Mamlakatimizda oziq-ovqat bozorini tartibga solishda uning tarkibiy mexanizmini atroflicha ishlab chiqilmog'i lozim. Bu borada mamlakatimizdagi olib borilayotgan tadbirlar va ko'p yillik tajribalar oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlashga, ya'ni taklifni rag'batlantirishga qaratib kelinayotganligi ta'kidlash mumkin. Lekin, bozor muvozanatiga erishish uchun nafaqat yalpi taklifni, balki yalpi talabni ham tartibga solish, undagi siljishlar, keskin ko'tarilish va pasayishni ham e'tiborga olish maqsadga muvofiq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Захарченко В.И. Сумма знаний в экономике. – Одесса: Наука и техника, 2008. –Т. 1. – С. 140.
2. Хейлбронер Р., Туроу Л. Экономика для всех. Пер. с англ. – Новосибирск: «Экор», 1994. – С. 80-83.
3. Sotvoldiev N., Bannoev Sh. Specialization and socio-economic significance of the local food market// J. NeuroQuantology. – London: № 15, 2022. – pp. 2479-2484. <http://www.neuroquantology.com>
4. Абулқосимов Х.П., Расулов Т.С., Мамарахимов Б.Э., Шарипов К.Б. Ўзбекистонда озиқ-овқат саноатини ривожлантириш истиқболлари// Ж. Ученый XXI века. –М.: 2016 № 5-4 (18). 77-82-б. <http://www.colloquium-publishing.ru>
5. Абдулқосимов Х.П., Расулов Т.С. Ўзбекистонда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш йўллари. –Т.: Фан ва технология, 2015. – 88 б.
6. Қурбонов Ж.Қ., Зокиров Ш.Э. Ўзбекистоннинг мева-сабзавотчилик соҳасидаги салоҳиятидан янада кенгроқ фойдаланиш имкониятлари// ИЭЖ. Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар. –Т.: 2016 № 4. <http://www.iqtisodiyot.uz>

MUNDARIJA

I shu'ba

IJTIMOIIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN "YASHIL" IQTISODIYOTGA JADAL O'TISH

Section I

ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

I секция

УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К "ЗЕЛеной" ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade	4
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda	
Направления совершенствования стратегии компании для успешной организации IPO	9
Шахзод Сайдуллаев	
"Yashil iqtisodiyot"ni rivojlantirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	11
Abdurahmonov Xolboy To'xtayevich	
Тўқимачилик саноати кластерлари инновацион фаолиятининг барқарор ривожланиш муаммолари ва ечимлари	14
Икрамов Мақсад Муратович	
O'zbekistonda chakana savdo korxonalarini rivojlanishi va innovatsion faoliyati	20
Karimov Baxrom Ilhomjonovich	
Unveiling the Dynamics of Agglomeration Economies in Sustainable Development	24
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich	
Kimyo tolalari asosida to'qimachilik mahsulotlari bozorini diversifikatsiyalash usullari	28
Raximov Furqat Jalolovich	
Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish dinamikasini o'rganish	32
Ro'ziyev Bobir Akramovich	
Брендни шакллантириш ва ривожлантириш бўйича замонавий маркетинг назариялари ва стратегиялари	34
Зияева Шахло Шоакбар қизи	
The Development of Marketing Innovations in Retail Trade	37
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda	
Ногиронлиги бор шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш масалалари	42
Каримов Бекзоджон Илхомович	
Ichki turizmni rivojlanlantirish tashkiliy mexanizmining asosiy prinsiplari	45
Dehqonov Burxon Rustamovich	
"Yashil" iqtisodiyotga o'tishda ko'zi ojizlar bandligining innavatsion yechimi	48
Usmonov Ziyodulla Ulmas o'g'li	
Аудиторлик текширувини халқаро стандартлар асосида ташкил этиш хусусиятлари	51
Исмоилова Феруза Исроиловна	

II shu'ba

“YASHIL” IQTISODIYOTGA INNOVATSIYALARNI KENG JORIY ETISHDA
ILMIY TADQIQOT ISHLARINING LOYIHAVIY ISTIQBOLLARI

Section II

DESIGN PERSPECTIVES FOR RESEARCH WORK ON THE WIDE IMPLEMENTATION
OF INNOVATIONS IN THE GREEN ECONOMY

II секция

ПРОЕКТНЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ РАБОТ
ПО ШИРОКОМУ ВНЕДРЕНИЮ ИННОВАЦИЙ В “ЗЕЛЕНУЮ” ЭКОНОМИКУ

Ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish.....	56
Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi	
Rivojlanayotgan mamlakatlarda fond bozorining rivojlanishi tahlili.....	58
Axmedov Doniyorbek Ulugbek o'g'li	
Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari.....	60
Kultayev Farxod Shavkatovich	
Янги Ўзбекистонда инсон экологиясини юксалтиришнинг инновацион механизмлари.....	62
Ҳакимов Назар Ҳакимович, Раҳмонов Дўстмурод Абдиназарович	
Тадбиркорлик субъектларини ривожлантиришда саноат ипотекасининг ўрни.....	67
Султанов Бахром Бегдуллаевич	
Ижтимоий ҳимояни ривожлантиришда янгича ёндашувлар.....	70
Каримов Бекзоджон Илхомович	
Капитал бозорини ривожлантириш масалалари.....	72
Турдиева Узайда Омирбаевна	
Инновацион тараққиёт йўлига ўтиш даврида меҳнатга ҳақ тўлашнинг рағбатлантирувчи таъсирини оширирилиши.....	74
Алимжон Қулматов	
Zamonaviy logistika tizimida marketing strategiyalaridan foydalanishni takomillashtirish.....	78
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li	
The Development of Marketing Innovations in Retail Trade.....	81
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda	
Innovatsion rivojlanishni baholovchi statistik ko'rsatkichlar tizimini takomillashtirish (xorij tajribasi).....	86
Nuriddinov Zufar Akbarovich	
Махсус иқтисодий зоналар фаолияти самарадорлигини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида.....	90
Давлаев Ғолиб Ашурович	
Hududlarning iqtisodiy jihatdan rivojlantirishda “yashil” iqtisodiyot va “yashil” ish o'rinlarining ahamiyati.....	92
Shomirzayev Abdug'affor Abdug'jabbor og'li	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalar jarayonlarini samarali boshqarish yo'llari.....	94
Safarova Dilfuza Baxramovna	
Ижтимоий харажатларни молиялаштиришнинг асосий масалалари.....	99
Тураев Очил Ярашевич	
Инсофли солиқ тўловчиларни кўпайтириш – солиқ кўрсаткичларининг муҳим омили сифатида.....	102
Абдурасулов Алишер Абдурасулович	
Ўзбекистоннинг солиқ сиёсати – макроиқтисодий барқарорликни таъминлашнинг муҳим омилидир...106	
Ҳотамов Алишер Фарходович	
Мулкий муносабатларни ривожлантиришга таъсир этувчи омилларни тартибга солиш ва самарали бошқариш усуллари.....	109
Бобобеков Эргаш Абдумаликович	

III shu'ba

YANGI O'ZBEKISTONDAGI KO'P VEKTORLI, PROGEMATIK, KONSEPTUAL ISLOHOTLARIDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI KENG JORIY ETISH ORQALI TARKIBIY O'ZGARTIRISHLARNI CHUQURLASHTIRISH

Section III

DEEPENING STRUCTURAL CHANGES DUE TO WIDE IMPLEMENTATION OF "GREEN" ECONOMY IN MULTI-VECTOR PROGRAMMATIC, CONCEPTUAL REFORM IN THE NEW UZBEKISTAN

III секция

УГЛУБЛЕНИЕ СТРУКТУРНЫХ ПЕРЕМЕН ЗА СЧЕТ ШИРОКОГО ВНЕДРЕНИЯ "ЗЕЛеной" ЭКОНОМИКИ В МНОГОВЕКТОРНЫХ ПРОГРАММАТИЧЕСКИХ, КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ РЕФОРМАХ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ

Инклюзив иқтисодий ўсиш: назария, муаммо ва уларнинг ечимлари.....	113
Тангрибердиев Сулаймон Камилжонович	
O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari.....	116
Davranov Iskandar Jumayevich	
Предпосылки развития зелёного финансирования коммерческими банками Узбекистана	123
Шадиева Дилдора	
Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини ошириш йўллари.....	125
Йўлдошев Сафармурод Муҳаммадович	
Анализ и оценка учета финансовых результатов и направления его к совершенствованию.....	128
Шин Инесса Олеговна	
Soliq ma'muriyatchiligini raqamlashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirishning ustuvor yo'nalishlari ...	132
Davranov Iskandar Jumayevich	
Йирик инвестиция лойиҳаларини ишлаб чиқиш, самарали молиялаштириш манбаларини аниқлаш ва уларни амалга оширишда юзага келадиган асосий хатарлар (рисklar)ни таҳлил қилиш ("Олмалиқ КМК" АЖ мисолида)	135
Аббосхон Азимов Гайратиевич	
Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини ошириш йўллари.....	139
Йўлдошев Сафармурод Муҳаммадович	
Корпоратив тузилмаларда дебитор қарздорликнинг иқтисодий моҳияти ва асосий мезонлари	142
Мустафаева Шахло Мирзакуловна	
Тижорат банкининг комплаенс назорати, унинг моҳияти ва аҳамияти.....	145
Юнусов Бахтиёр Шавкатович	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy bank xizmatlarini rivojlantirish istiqbollari	149
Kadirov Laziz	
Xorijiy mamlakat banklarida ilk bor komplayens nazoratiga bo'lgan ehtiyoj hamda sanksiyon komplayensning o'ziga xos xususiyatlari	152
Yunusov Baxtiyor Shavkatovich	
Raqamli iqtisodiyotda rivojlangan davlatlar tajribasi asosida mehnat unumdorligini oshirish asoslari.....	154
Abduraimov Abdulaziz Ulug'bek o'g'li	
Yer va suv resurslaridan samarali foydalanish asosida o'simlikchilik samaradorligini oshirish	157
Khalimova Dilara Olimboyevna	
Камбағалликни ҳудудларда қисқартиришнинг хорижий тажрибалари.....	161
Ҳамдамов Шаҳзод Илҳом ўғли	
Предпосылки развития зелёного финансирования коммерческими банками Узбекистана	164
Шадиева Дилдора	
O'zbekiston Respublikasida tadbirkorlik subyektlarida innovatsion faoliyatning ahamiyati va o'rni	167
Ibrohimov Boburmirzo Baxtiyor o'g'li	
Стратегические подходы к устойчивому экономическому развитию туристической индустрии в Паркентском районе: анализ перспектив и определение вызовов	172
Гаппарова Майрамхон Зафар қизи	

Теоретико-методологический анализ социально-экономического прогресса в контексте туристической индустрии Ташкентской области: стратегический обзор и перспективы.....	177
Гаппарова Майрамхон Зафар кизи	
O'zbekiston Respublikasida tadbirkorlik subyektlarida innovatsion faoliyatning ahamiyati va o'rni	183
Ibrohimov Boburmirzo Baxtiyor o'g'li	
Ижтимоий харажатларни молиялаштиришнинг асосий масалалари	188
Тураев Очил Ярашевич	
Применение цифровых технологий в противодействии финансовым мошенничествам	192
Гадаев Исмаи Ядгарович	
Блокчейн-технологии и информационная безопасность в цифровой экономике Узбекистана	196
Кадыров Алишер Исмаилович	
Hududlarda aholi bandligini oshirish va kambag'allikni qisqartirishda ishlab chiqarish sanoatining o'rni (Qashqadaryo viloyati misolida).....	200
Hamdamov Shahzod Ilhom o'g'li, Baxronov Baxriddin Najmiddinovich	
Turistik destinatsiyalar infratuzilmasini shakllantirish va rivojlantirish yo'llari	204
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li	
Tijorat banklari kredit portfelini samarali boshqarish	209
Adilov Mirkomil Miralimovich	
Mamlakatimizda jismoniy shaxslar bo'yicha kredit yuki tahlili	212
Abdusalomov Jaxongir O'ktam o'g'li	
Davlat oliy ta'lim muassasalarida ta'lim xizmatlari xarajatlari.....	216
Abduraxmanov Otabek Patidinovich	
Oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish yo'nalishlari	219
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	
Makroiqtisodiy barqarorlikni ko'rsatkichlarning ijtimoiy omillari va ijtimoiy xarajatlarni moliyalashtirish yo'nalishlari	222
S.M.Xolxo'jayev	
Oziq-ovqat bozorini davlat tomonidan tartibga solish yo'nalishlari	225
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. Maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.